

RR-0306-R

First Year B. Com. Examination
March/April – 2010
Business Economics

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="F. Y. B. Com."/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="Business Economics"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="6"/>	<input type="text"/>
Section No. (1, 2,.....): <input type="text" value="Nil"/>	<input type="text"/>
	Student's Signature

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) પ્રશ્નની જમણીબાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ખૂબ ટૂંકમાં આપો :

૧૦

(૧) નીચેની વસ્તુઓની માંગની પ્રતિમૂલ્યસાપેક્ષતા કેવી હશે, તે જણાવો :

(અ) ટાટા સેલફોન અને રિલાયન્સ સેલફોન

(બ) અમૂલ આઈસ્ક્રીમ અને અમૂલ બટર

(ક) સોની ટી.વી. અને એલ.જી. ટી.વી.

(ડ) હીરો હોન્ડા મોટરસાઈકલ અને પેટ્રોલ.

(૨) લાંબાગાળાની સરેરાશ ખર્ચની રેખા શા માટે 'આયોજન રેખા' અને 'આવરણ રેખા' તરીકે જાણીતી છે ?

(૩) ઉત્પાદન વિધેય એટલે શું ?

(૪) ઈજારાના બજારની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

(૫) નફો અને અન્ય સાધનોની આવક વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.

૨ (અ) માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતાના પ્રકારો આકૃતિ સહિત સમજાવો.

૬

(બ) માંગની આગાહી માટેની વલણ પદ્ધતિની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

૬

અથવા

૨ (અ) માંગની વિજ્ઞાપન સાપેક્ષતાનો ખ્યાલ સવિસ્તર સમજાવો.

૬

(બ) માંગના જુદા જુદા પ્રકારો વર્ણવો.

૬

- ૩ (અ) ટૂંકાગાળામાં પેઢીની સરેરાશ સ્થિરખર્ચની રેખા, સરેરાશ અસ્થિરખર્ચની રેખા અને સરેરાશ (કુલ) ખર્ચની રેખા આકૃતિ દ્વારા સમજાવો. ૬
- (બ) બિનપ્રમાણસર ઉત્પાદનનો નિયમ સમજાવો. ૬

અથવા

- ૩ (અ) કદની આંતરિક કરકસરોની ચર્ચા કરો. ૬
- (બ) શા માટે લાંબાગાળાની સરેરાશ ખર્ચની રેખા વધુ છીછરી અને સપાટ હોય છે ? આકૃતિની મદદથી સમજાવો. ૬

- ૪ પૂર્ણ હરીફાઈ વાળા બજારમાં પેઢીની ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સમતુલાની સ્થિતિ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. ૧૨

અથવા

- ૪ (અ) ઈજારાયુક્ત હરીફાઈવાળા બજારની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો. ૬
- (બ) અલ્પહસ્તક ઈજારાવાળા બજારમાં “કિંમત નેતૃત્વ”ના ખ્યાલની ચર્ચા કરો. ૬

- ૫ (અ) સમતૂટબિંદુ એટલે શું ? નાણાકીય સંદર્ભમાં સમતૂટ બિંદુનું નિર્ધારણ સમતૂટ આલેખની મદદથી સમજાવો. ૮

(બ) એક કંપનીની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે :

(૧) કંપનીનું સ્થિર ખર્ચ..... રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦

(૨) કંપનીનું અસ્થિર ખર્ચ..... રૂ. ૧,૮૦,૦૦૦

(૩) કંપનીનું વેચાણ..... રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦

હવે આના પરથી

(૧) કંપનીનું સમતૂટ બિંદુનું વેચાણ શોધો. ૨

(૨) નહિ નફો નહિ નુકશાનની સ્થિતિ તપાસો. ૨

અથવા

- ૫ (અ) સમતૂટ વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ જણાવો. ૬
- (બ) ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્રમાં સમતૂટ વિશ્લેષણની ઉપયોગીતાની ચર્ચા કરો. ૬

- ૬ નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે ટૂંક નોંધ લખો : ૧૨

(૧) ઉત્પાદન સંભાવ્ય રેખા

(૨) વૈકલ્પિક ખર્ચનો સિદ્ધાંત

(૩) એક જ વ્યવસાયમાં વેતન તફાવતો

(૪) નવપ્રવર્તન અને નફો - પ્રો. શુમ્પીટરની વિચારણા.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Question No. 1 **compulsory**
(3) Figures to the right indicate full marks of the questions.

- 1 Answer the following questions very briefly : **10**
- (1) What will be the type of cross elasticity of demand of the following goods ?
- (a) Tata cellphone and Reliance cellphone
(b) Amul Icecream and Amul butter
(c) Sony T.V. and L.G. T.V.
(d) Hero Honda motorcycle and Petrol.
- (2) Why long term average cost curve is known as 'planning curve' and "envelop curve" ?
- (3) What is Production Function ?
- (4) Which are the characteristics of Monopoly market ?
- (5) Indicate the difference between profit and income of other factors of production.

- 2 (a) Explain various types of price elasticity of demand with the help of diagram. **6**
- (b) Discuss critically the Trend Projection Method for demand forecasting. **6**

OR

- 2 (a) Explain the concept of advertising elasticity of demand in detail. **6**
- (b) Describe various types of demand. **6**
- 3 (a) Explain average fixed cost curve, average variable cost curve and average (Total) cost curve in short-run of a firm. **6**
- (b) Explain Law of variable proportion. **6**

OR

- 3 (a) Discuss Internal economics of scale. **6**
- (b) Why the long run average cost curve is flatter ? **6**
Explain with the help of diagram.

- 4 Explain with the help of diagram the short-run and long-run equilibrium position of a firm under perfect competitive market. 12

OR

- 4 (a) Describe the characteristics of monopolistic competitive market. 6
- (b) Discuss the concept of 'Price Leadership' under the oligopoly market. 6
- 5 (a) What is break even point ? Explain the determination of break even point in terms of money. 8
- (b) An information about a company is as follows :
- (1) Fixed cost of a company.....Rs. 1,00,000
 - (2) Variable cost of a company.....Rs. 1,80,000
 - (3) Sales of a company.....Rs. 3,00,000
- Now, from this information :
- (1) Find out break even point in money terms. 2
 - (2) Examine "No Profit-No Loss" position of company. 2

OR

- 5 (a) Narrate the limitations of break even analysis. 6
- (b) Discuss the usefulness of break-even analysis in decision making in business economics. 6
- 6 Write short notes on any two : 12
- (1) Production possibility curve
 - (2) The concept of opportunity cost
 - (3) Wage differentials in same occupation
 - (4) Innovation and Profit-Theory by Prof. Schumpeter.